

T r e ś ć :

- 1/ Czy Włochy wpadną w komunistyczną anarchję?
- 2/ Środowiska nieprzychylnie Polsce.
- 3/ Sytuacja w ruchu komunistycznym.
- 4/ Z terenu.

Zadaniem Agencji A jest zaopatrywanie ośrodków propagandy i prasy w informacje o działalności komunistycznej i materiały dla propagandy antykomunistycznej.
Materiały Agencji A należy wykorzystywać bez powoływania się na źródło.-

CZY WŁOCHY WPADNĄ W KOMUNISTYCZNĄ ANARCHJĘ?

Każda wojna, a zwłaszcza kończąca się klęską, spowoduje w umysłowości narodu ogromne przemiany. Obala stare poglądy i wierzenia, ustalone od lat autorytety, przyjęte za nieomyślne kanony wiary - doktryny polityczne i społeczne, a na ich miejsce wprowadza nowe, lub też co gorsza pozostawia pustkę, która się staje początkiem rozkładu i anarchji.

Dzisiaj zawczasie na to, aby ocenić należycie co przyniesie w rezultacie trwająca jeszcze wojna, ale jej zgubne skutki możemy już obserwować na życiu poszczególnych narodów, jak np. Włoch, dla których chwila obecna jest może najbardziej przełomową w historii. Został tam obalony system, który postawił sobie za zadanie nie tylko formalne sprawowanie władzy, ale przede wszystkim faktyczny rząd dusz. Upadek faszysmu po 21 latach jego istnienia to nie tylko tak zwany w języku publicystycznym, czy politycznym konflikt gabinetowy, który da się zakatwić w ramach konstytucji, ale to daleko sięgający i obfitujący w skutki kryzys, mający znaczenie nie tylko wewnętrzno-państwowe, ale i międzynarodowe i to nie tylko z punktu widzenia militarnego, lecz i politycznego.

Dla właściwej oceny sytuacji, jaka się wytworzyła na półwyspie apenińskim trzeba sobie zdawać sprawę z tego, że faszizm usiłował stać się synonimem Włoch, a faszysta synonimem Włocha. Od chwili objęcia władzy w państwie po marszu na Rzym w dniu 28.X.1922 r., system faszystowski wytrwale i konsekwentnie dążył do wyeliminowania wpływów na naród i państwo wszystkich czynników poza nim stojących. Zniknęły więc faktycznie, lub pozornie wszelkie inne partje polityczne, życie społeczne, gospodarcze i kulturalne mogło egzystować i rozwijać się tylko w ramach zakreślonych i stworzonych przez organizacje faszystowskie, wolność słowa, wolność myśli były tolerowane o tyle, o ile obracały się w granicach oficjalnych i uznanych doktryn. Nic więc przeto dziwnego, że ten tyle lat trwający system musiał zniszczyć lub prawie doprowadzić do nicości, do nędznej, chropolitej, ukornej vegetacji wszystko to, co usiłowało mu się przeciwstawić, lub nie chciało go uznać. Faszizm, wysuwający na pierwszy plan dobro narodu i państwa utożsamiał je z sobą i ani na chwilę nie dopuszczał i nie rozważał tej możliwości, że może się sam kiedyś zakłamać, a w związku z tym nie zastanawiał się co się stanie w tym momencie i z narodem i z państwem, których rozwój i pomyślność stały się jego sztandarowym hasłem.

I dzisiaj niestety dla Włoch ten moment nadszedł. Wojna obaliła ustalone autorytety. Dzisiaj zachodzą pytania co robić dalej? Jaką drogą pójść? Na kim się oprzeć? W momencie krytycznym, w momencie decydującym na całe lata o dziejach narodu - nie ma na nie odpowiedzi.

Włochy stanęły na rozdrożu.

Pozbawione przedstawicielstwa narodowego, pozbawione jawnych, zorganizowanych partji politycznych, zorganizowanej opinii publicznej, stały się hulajpciem wszelkiego rodzaju hochsztaplerów politycznych, wszelkiej anarchji i demoralizacji. Wojna po obaleniu starych wierzeń i starożytnego ustroju przyniosła ze sobą pustkę, zniechęcenie i załamanie się moralne, a więc te wszystkie elementy, które razem wzięte stają się wdzięczną glebą pod rozkwit anarchji i idącego za nią komunizmu.

Upadająca monarchja, w obliczu zbliżającej się nieuchronnie klęski militarnej i coraz bardziej rosnącego rozprężenia moralnego stara się jeszcze ratować przez zlikwidowanie skompromitowanego systemu i ustanowienie dyktatury wojskowo-urzędniczej. Czy aby obraża dobrą drogę? Czy aby posunięcie to zdoła zapobiec całkowitemu fiasku i stanie się skutecznym przeciwdziałaniem przeciwko coraz bardziej rosnącemu zamętowi i zbliżającemu się po jego śladach widmu komunizmu?

Sądząc z historii wydaje się raczej, że nie. Wszelkie dyktatury wojskowo-urzędnicze nigdy jeszcze nie potrafiły zapobiec rewolucji socjalnej, idącej od dołu. Nie udało się to choćby tylko w ostatnich latach w Rosji, nie udało się i w Hiszpanji, gdzie rząd Primo de Riverę raczej przyspieszył, niż odwlokł wybuch rewolucyjnego szachu. Obserwując uważnie ostatnie wypadki we Włoszech można założyć, że o ile nie zajdą jakieś nowe wydarzenia militarne, lub polityczne, o charakterze międzynarodowym nie uda się to również marszałkowi Badoglio. Sytuacja rządu Badoglio mocno przypomina sytuację rządu ks. Lwowa w Rosji w 1917 r. Tak tu, jak i tam nie ma kontaktu ze społeczeństwem. Tak tu, jak i tam społeczeństwo opalone i wykrzyskiwane przez podziemne siły żydostwa i masonerji idzie przeciw rządowi, a rząd przeciw społeczeństwu. Dekrety i zarządzenia marsz. Badoglio nie znajdują żadnego oparcia i oparcia wśród mas. Odpowiedzią na usiłowanie unormowania życia są manifestacje, strajki i napady na więzienia oraz oddziały wojskowe. Poczucie prawa zaczyna zanikać. Odpowiedzią na rozwiązanie organizacji faszystowskich w dniu 29.VII b.r., i na zakaz tworzenia nowych partji politycznych było powstanie, a raczej ujawnienie się aż pięciu partji: liberalnej Partji Odbudowy, Chrześcijańskich Demokratów, Partji Szynu, socjalistycznej i Komunistycznej, wszystkie od błędnego do najbardziej jaskrawego zabarwienia lewicowego. Partje te ignorując wszelkie zarządzenia rządu, według typowej metody komunistycznej, dążą do cpanowania ogólnego tkumu i rzucając mu najbardziej dziś upragnione hasło "pokój", amierzają w jego imię do poprowadzenia go ku rewolucji. Nie trzeba się łudzić, że komunizm we Włoszech nie działał. Mimo mocnej ręki Mussoliniego, mimo dławiącego go systemu, przetrwał w podziemiach przez 21 lat i dziś korzystając z okazji wychodzi już jawnie na ulicę. I wychodzi nie tylko o własnych siłach, ale o wybitnej pomocy Moskwy, która pomimo oficjalnego rozwiązania Kominternu i wyrzeczenia się programu rewolucji światowej wcale z niej nie zrezygnowała. Trwająca wojna, zamknięte granice, ciągnące się tysiącami kilometrów fronty nie były i nie są przeszkodą w działalności Międzynarodówki.

Rola rządu Marsz. Badoglio nie jest łatwą. Na kim on się opiera? Na armji. A cóż przedstawia dziś sobą ta armja, bita bez przerwy od trzech lat na wszystkich frontach, gdzie tylko się pokazała? Masę zniechęconych i zdemoralizowanych ludzi, pragnących pokoju i powrotu do domu. Armja, która przegrała wojnę może być tylko rozsądkiem jeszcze większego zamętu i demoralizacji, ale nigdy potężną żądą i porządkiem. Żołnierza obchodzi dziś tylko pokój, pokój za wszelką cenę i to czy będzie miał co jeść i mógł w jakikolwiek sposób zarobić na życie po powrocie "do cywila". A sprawa ta wcale nie wygląda pomyślnie. Widmo głodu i nędzy - to druga przyczyna po przegranej, obecnej sytuacji Włoch. Jak więc widzimy w chwili bieżącej trudno się oprzeć na armji, jako na fundamencie, który ma skupić naród około siebie i wydzwignąć z otchłani upadku. Armja nawet nie rozbita i nie pokonana nie może stać się skutecznym antydotum nadchodzącej rewolucji. Wojsko może rewolucję po wszelkich jej szaleństwach, okropnościach i zmęczeniu jako siebie wywołała - zlikwidować, jak we Francji

za czasów Napoleona I, lub ostatecznie w Hiszpanji, ale zapobiedz jej nie zdoła nigdy. Prędzej wybuchająca rewolucja, pociągnie wojsko w całości, lub w części za sobą, tak, jak to się stało w Rosji, niż rzuci wojsko przeciw rewolucji.

Tak sytuacja zewnętrzna, jak wewnętrzna Włoch jest nadzwyczaj ciężka. Wszelkie obecne jej przejawy, jak brak autorytetu rządu, klęska militarna, zbliżająca się nędza i głód, powodujące największe rozgorączczenie i niezadowolnienie mas, powiększane i wykorzystywane zresztą przez agitatorów bolszewickich wskazują wyraźnie na to, że Włochy mogą być doprowadzone do takiego samego stanu, do jakiego została doprowadzona Rosja po pierwszej wojnie światowej - to jest do rewolucji i komunizmu.

O ile należy się cieszyć z klęski militarnej Włoch, jako jednego z partnerów ości, o tyle poważne obawy na przyszłość musi budzić wewnętrzny rozwój wypadków. Komunizm we Włoszech, to już nie zagadnienie wewnętrzno-państwowe, a międzynarodowe. I tu właśnie dochodzimy do sedna znaczenia upadku faszyzmu, tak brzemiennego w skutki.

Międzynarodówka komunistyczna zdaje sobie doskonale sprawę z tego, jakie korzyści może osiągnąć z opanowania półwyspu. Dzięki jego połączeniu geograficznemu zaraza bolszewicka zostanie odrazu umiejscowiona w środku Europy, stwarzając sobie nowe, doskonałe jako baza wypadowa we wszelkich kierunkach, bastjony. Daleko łatwiej i szybciej będzie przygotować kontynent do akcji rewolucyjnej działając w Włoch, niż tylko z leżącej na uboczu Rosji. Pod wpływem fali rewolucyjnej dostaną się odrazu Niemcy, Francja, Bałkany, państwa środkowo-europejskie, a uparta Polska zostanie zagrożona z dwóch, lub nawet trzech stron.

Najpotworniejszym paradoksem obecnej wojny jest obecność Rosji Sowieckiej w obozie narodów walczących o wolność i za wolność. Wkład jaki dotychczas Rosja włożyła w wojnę jest bezsprzecznie duży, ale nie może on być powodem do tego, aby zamykać oczy na powstającą sytuację. Cele wojny aliantów i Rosji były od samego początku i są różne. Aljanci nie potę zwalczają imperjalizm niemiecki, aby mieli dopuścić do rozwinięcia się imperjalizmu bolszewickiego. I mimo wielkich korzyści, jakie daje im udział Moskwy w wojnie muszą już teraz ograniczać i paraliżować jej wszelkie zapędy rewolucyjne, a nie odkładać tego na czas po wojnie.

Tak więc i w interesie Włoch i ich przeciwników leży konieczność nie-dopuszczenia komunizmu na półwysp. Bałdoglio ma tylko jedną drogę do wyboru: zawrzeć jaknajprędzej pokój - zanim sytuacja wewnętrzna dojdzie do ostateczności. Aljanci zaś ze swej strony przez nadmiernie ciężkie warunki pokojowe nie powinni, w dalsze rozumianym interesie własnym, utrudniać mu wyprowadzenie narodu włoskiego z matni, w jaką samocześnie się wpakował. Ale zawarcie pokoju i obsadzenie militarne Włoch to jeszcze nie wszystko. Jak stwierdziliśmy przyczyną ich obecnego stanu jest nie tylko przegrana wojna, ale i ciężkie warunki ekonomiczne. Z tym należy się liczyć. Pokój - to tylko usunięcie jednej przyczyny zagrażającej rewolucji, szybko pomoc gospodarczą, jakiej winni udzielić aljanci - będzie usunięciem drugiej, co skutecznie zapobiegnie niepożądanemu dla obu stron rozwojowi wypadków i możliwość opanowania Italji przez komunizm sprawdzi do minimum. Obie jednak strony muszą sobie zdawać sprawę z tego, że czas nagli. Nie przeciągać struny - bo pęknie.

ŚRODOWISKA NIEPRZYCHYLNE POLSCE.

W "Wiadomościach Polskich", szczerzy przyjaciel Polski, p. Spencer Curtis Braun opublikował interesujący artykuł o stosunku prasy angielskiej po Polski. H.in. pisze:

"Jakie są ugrupowania nie przychylnie nastawione dla propagandy polskiej w Anglii? Wydaje mi się, że jest ich niewiele i że tracą znaczenie. Jest pewna grupa intelektualistów skrajnej lewicy. Ludzie ci tak bardzo są przekonani o słuszności swich poglądów, że nie zechcą tracić czasu na wysłuchiwanie argumentów, które mogłyby dowieść, że poglądy ich są błędne.

złośliwe, i szkodliwe. Jest także pewna grupa nieprzychylniej opinii komunistycznej, ale angielscy komuniści mają równie małe wpływy, co komuniści polscy. Są hałaśliwi, ale nieposiadają robotników angielskich. Jestem przekonany, że sfery robotnicze i związki zawodowe wcale nie mają wrogiego stosunku do Polski. Różnice między partją socjalistyczną a komunistyczną najłatwiej dostrzec, porównując "Daily Herald", organ Labour Party z obecnie zawieszonym "Daily Worker", który był organem komunistów. Różnica między Labour Party z komunistami w Anglii jest równie wyraźna, jak między socjalistami a komunistami w Polsce. Trzecią grupą dość nieprzychylną dla Polski jest garstka idealistów o najlepszych intencjach, którzy pragną, jeżeli nie związku wszechświatowego, to przynajmniej zjednoczenia całej Europy w jedno państwo, nie zdając sobie sprawy, że zanim się przejdzie do tworzenia takiego państwa, należy się upewnić, że władza w nim nie dostanie się w ręce jednego narodu, który ją będzie obracał na niekorzyść państw mniejszych. Gdyby zagadnienie to mogło zostać rozwiązane, nie ma prawdopodobnie nikogo, kto by nie chciał współdziałać z tymi idealistami. Do tego czasu jednak niebezpieczeństwa podobnego planu są widoczne dla wszystkich, z wyjątkiem tej małej grupy idealistów."

SYTUACJA W RUCHU KOMUNISTYCZNYM.

Uwagi ogólne.

Jeżeli ktokolwiek, w niedawnej jeszcze przeszłości, miałby jaką wątpliwość co do stosunku zależności PPR od Kominternu, a wogóle od czynników sowieckich, tego dowodnie może przekonać okres oziębienia się, a następnie fakt zerwania stosunków dyplomatycznych przez ZSRR z Polską. W okresie tym, bardziej niż kiedykolwiek, partja ta zrzuciła swą "patriotyczną" maskę i stanęła zdecydowanie po stronie wschodniego sąsiada, atakując w bezprzykładny sposób Rząd R.P. i przestając go również uznawać za jego stanowisko i poglądy czy to w sprawie wschodnich granic kraju, czy to wycofania zorganizowanych częściowo oddziałów wojskowych z terenów Rosji, czy wreszcie w tragicznej sprawie katyńskiej, pomijawszy szereg innych żywotnych kwestyj, mających znaczenie dla interesów Polski. Gdy jednak i te argumenty próbował ktoś odrzucić i tłumaczyć je względami konieczności zastosowania nowych zasad w obecnym międzynarodowym układzie sił w walce z systemami totalnymi niektórych rządów, jak i ich propagandą, to komentarz PPR do rozwiązania Kominternu i przyznanie oficjalne, że ostatnie dyrektywy Egzekutywy Międzynarodówki Kom. praktycznie ją dotyczą, zamyka całą dyskusję, choć wiadomo, że cała linja przewodnia działalności tej partji od samego początku jej istnienia była i jej konstytucją polityki przedwojennej KPP, tylko w nowej formie i w innych, bo wojennych warunkach.

Nie ulega kwestji, że przez tę politykę PPR znalazła się w odosobnieniu i wszelkie sugestje, jakoby naród podzielał jej stanowisko w tak żywotnych dlań sprawach, okazały się bluffem. Ta służalczość wobec Moskwy, gdy chodzi np. o sprawę katyńską, wywołała niesmak nawet we własnych jej szeregach, które - mimo propagandy niemieckiej - zdały sobie sprawę, kto jest naprawdę sprawcą tych masowych mordów.

To też kierownictwo partji, zorientowawszy się w tej sytuacji, zawraca na stare pozycje i punkt ciężkości swej działalności przesuwają ponownie na walkę z okupantem i różne inne zagadnienia krajowe, wobec których nie może zachować się biernie, by nie utracić swego ideologicznego i organizacyjnego dorobku i nie zejść z drogi, którą wytknęła jej Moskwa.

Dogodną podstawą dla zjednoczenia szerszych mas wokół czynu zbrojnego przeciw okupantowi stanowi dla PPR przede wszystkim ostatnie wskazanie Komitetu Wykonawczego Kominternu z okazji jego formalnego rozwiązania się, mianowicie wyłączenia wszystkich sił do zwalczania faszystów i zawarcia w tym celu sojuszu socjalizmu z demokracją burżuazyjną i obok stworzenia

na tej platformie większości sił zbrojnych, mogących się przeciwstawić siłom "reakcji", planuje PPR konsolidację bloku politycznego, któryby nie dopuścił do odzyskania władzy przez elementy "sanacyjno-ozonowo-endeckie", które stawia poza nawiasem wpływów na polityczne życie przyszłej Polski.

Wykorzystując tedy wspomniane wyżej momenty, rzuca PPR myśl, aby w tej sytuacji osłabienia okupanta natężyć wszystkie siły dla rozbicia, przynajmniej na dole wrogiego aparatu administracyjnego, a w miejsce to tworzyć własne, względnie pod swym wpływem i kierownictwem, organa administracji samorządowej i porządkowej, przekształcone z istniejących i tworzonych w dalszym ciągu Narodowych Komitetów Walki, a następnie, obok innych ciągle aktualnych zadań dywersyjno-sabotażowych, przeprowadzić bezwzględna akcję w kierunku niedopuszczenia do zebrania przez okupanta kontyngentów rolnych, pałac i niszczyć zbiory nawet na polu, a następnie wszelkie urzędnictwa i składy gospodarzone.

Zadanie to powierzone zostaje Gwardji Ludowej, której oddziałom dywersyjnym liczącym kilka tysięcy ludzi, nadaje P.P.R. już miano armji ludowej, wprowadzając częściowo umundurowanie i odznaki dla szeregowych i oficerów. Jednocześnie daje się w G.L. zaobserwować niespotykane dotychczas zjawisko dezercji, której polkożem jest niewątpliwie reakcja gwardzistów na tentencje przeciwpolskie wojskowego dowództwa i politycznego kierownictwa całego tego ruchu.

Stwierdzić trzeba, iż propaganda PPR i G.L. nadal jest bardzo żywa, podchwytana i wykrętna. Wskazać przedewszystkiem trzeba, że ustosunkowaniem się do swej linii działalności, między innymi i stąd wszelkie ugrupowania polityczne i wojskowe, powołujące inny pogląd na zagadnienie czynnej walki z okupantem, a zwłaszcza sprawę powstania narodowego, a następnie na zagadnienie stosunków polsko-sowieckich, traktowane są jako reakcyjne i jako sprzeczne z prawdziwym interesem narodu. W ten sposób też oceniają przyszłe reformy ustrojowe i lansują swój program przebudowy społeczno-gospodarczej kraju jako taki, który jedynie może zadowolnić szerokie masy społeczeństwa, inną natomiast projekcy uważają za zgubne dla narodu.

Wzmocnienie akcji przeciw okupantowi

Akcja propagandowa komuny kieruje się w ostatnim okresie przedewszystkiem przeciw okupantowi, a to ze względu na wzmożony terror i represje w różnej formie, które wykorzystuje jako argument do agitacji wzmożeniem i wzmocnieniem działalności dywersyjnej.

W art. p.t. "Wróg atakuje" /"Trybuna Wolności" z dn. 1.VI.43/ omawiającym przygotowywany wałny atak Niemców na naród polski, zaznacza PPR, że dziś jest taka sytuacja, iż najbezpieczniej czuje się człowiek nie w domu, ani na ulicy miasta, lecz w polu lub w lesie. Na różne formy ucisku okupanckiego, zwłaszcza na nową falę aresztowań i rozstrzeliwań w stolicy i na prowincji, jak również na mobilizację kilku roczników młodzieży w okręgach lwowskim, lubelskim i wileńskim dla celów wojennych, widzi wyjście w ataku podkreślając, że wróg cofnąć się może tylko przed siłą. "W garści karabiz czy pistolet i cały świat stoi przed nim" - mówi. "Dzisiaj bronić nie może społeczeństwo... Kto ją ma, niech staje do walki, zdobędzie broń dla innych i bije wroga".

Atak na administrację

Omawiając dotychczasowe wyniki na odcinku walki z administracją wroga w art. p.t. "Rozbicie administracji okupanta" /"Tryb.Wol." z dn. 15.VI.b.r./ stawia PPR jako jedno z podstawowych zadań całkowitą likwidację okupanckiego aparatu administracyjnego przedewszystkiem na wsi.

Dotychczasowe sukcesy, jak pisał, wyrażają się w systematycznym likwidowaniu w szeregu powiatów jak lubelski, lukowski, łowicki, kielecki,

skierniewicki i in. urzędów gminnych, paleniu spisów i ksiąg, niszczeniu punktów zbiorczych, jak młeczarnie i urzędy koleczykowania i likwidowaniu posterunków policji, w związku z czym władze okupacyjne przenoszą pozostałe akta gminne do miast powiatowych, zaś posterunki policyjne koncentrują w większych miejscowościach.

Aby więc zrealizować powyższe zadania, tak cytowana "Trybuna Wol." kreśli kierunek akcji:

"Należy poprowadzić planowy atak na wszystkie urzędy gminne, młeczarnie, posterunki, na wszystkie agendy, służące do ograbiania i terroryzowania wsi. Całe społeczeństwo winno rozpocząć szeroką agitację za rozwiązywaniem urzędów gminnych, zrzekaniem się i nie przyjmowaniem żadnych funkcji, które służą okupantowi /urzędy wójtów, sołtysów, komisje szacunkowe i t.d./. Żadna ręka polska nie będzie pomagać okupantowi! Akcja ta podjęta przez szerokie masy we współdziałaniu z akcją zbrojną partyzantki, nie tylko rozbije aparat administracyjny, ale uniemożliwi okupantowi jego opanowanie. Tworzące się lokalne Narodowe Komitety Walki przejmowałyby siłą rzeczy obok zadania samoobrony, również najważniejsze funkcje administracyjne i porządkowe".

Jak z powyższego wynika, PPR pragnie tą drogą zdobyć przede wszystkim w dolnych ogniwach administracji władzę, i wykorzystać w tym celu tworzone przez się organy jednolito frontowe, jakimi są Narodowe Komitety Walki.

Akcja przeciw kontyngentom. - Walka o chleb.

Z atakiem na administrację okupanta wiąże ściśle PPR walkę o chleb, o kontyngenty, uważając i tu za korzystne warunki tej akcji.

Już w artykule p.t. "Gdy naród do boju..." /"Głos Warszawy" z dn. 1.VI.43 r./ podnosi, że niedługo rozegra się walka o kontyngenty płodów rolnych, lecz że tutaj sytuacja dla okupanta jest znacznie mniej korzystna, niż w roku ubiegłym, bo chcąc je ściągnąć, trzeba całkowicie od nowa zapanować nad wsią, trzeba wysłać urzędników i żandarmerów, trzeba ... wyrwać wieś z pod wpływów partyzantki, trzeba, aby chłopci zaprzestali oporu, a na to okupant liczyć nie może. Twierdzi tu przytym PPR, że z bardzo wielu okolic nadchodzą wieści, że chłopci zdecydowani są nie oddać kontyngentów, raczej spalić i uciec w lasy. Znaczy to - mówi dalej - że partyzantka wypiera okupanta ze wsi polskiej i że utrata panowania nad wsią jest w znacznej mierze utratą panowania nad krajem i co ma największe znaczenie, nad jego płodami rolnymi.

Jak wielką wagę przykładą komuna do tej sprawy i do politycznych korzyści, jakieby stąd wyciągnęła w wypadku pozytywnych wyników, świadczy wydanie przez Dowództwo Główne GL specjalnej odezwy z datą 25 czerwca 43 r.

/"Gwardzista" z dn. 25.VI.43/ p.t. "Walka o chleb".

W odezwie tej skierowanej do Polaków, Gwardja Ludowa, występując w imieniu narodu, już na wstępie podkreśla, że w tym roku niepozwoli i nie da Polski wygłodzić przez okupanta. Dotychczasowe wyniki walki z kontyngentami tłuszczowymi przypisuje jedynie swym oddziałom.

"Zniszczenie setek młeczarni i urzędów koleczykowania zwierząt rzeźnych - mówi - wydało wspaniałe owoce. Zwiększył się dowóz tłuszczów do miast, lepiej odżywia się wieś polska. Miljony dzieci otrzymało trochę masła lub słoniny. Zmniejszyło się przez to straszliwe niebezpieczeństwo gruźlicy, dziesiątkującej w czasie wojny młode pokolenie".

Skoro więc w tym zakresie tyle zdziałała, uważa, że do podobnej walki o podstawę życia t.j. chleb stanąć musi już cała wieś, mieszkańcy osad i miasteczek, cała Polska.

Toteż, licząc na poparcie znacznej części społeczeństwa w tej akcji, zdobywa się GL na krok o poważnym znaczeniu, bowiem oświadcza, że

"naród polski ogłasza konfiskatę zboża w majątkach niemieckich oraz ziarna przeznaczonego na kontyngenty" i to "konfiskatę na rzecz gło-

dujących mas ludowych" i zapowiada równocześnie "kto się tej akcji przeciwstawi, będzie karany według praw wojennych za służbę zaborcy, za zdradę narodu polskiego".

Akcja ta nie ma więc być jedynie wyrazem samorzutnej walki z okupantem, wynikłej ze zrzucenia zachowania przez społeczeństwo we własnym interesie dla siebie "chleba" ale nakazana zostaje przez partyzancką władzę, za jaką się GL uważa.

W jaki sposób ma być ona przeprowadzona, wskazuje GL:

"Już przed zupełnym dojrzaniem zboża cała ludność wylega ściągać kłosa na polach majątków niemieckich i zaopatrywać się w ziarno na cały rok".

"Młóźnie i wiejska łączą się ma oddziały celem dokonywania napadów na majątki, gdzie pod przemocą wroga dokonuje się zbiorów i niszczyć żniwiarki, młockarnie, motory; urządzać wiece ze służbą folwarczną i wzywać ją do porzucenia pracy dla okupanta, rozdawać ziarno okolicznej ludności; podpalać zboże w snopach, stertach, stodołach".

"Służba folwarcza opóźniać ma żniwa, konie czynić niezdolnymi do pracy, psuć wozy, narzędzia rolnicze, opóźniać kośbę ręczną, porzucić pracę i ustępować do partyzantki".

A wogóle Polacy w chwili, gdy nadejdzie zarządzona przez okupanta pora oddawania zboża do punktów zsypy, do magazynów lub wagonów, winni:

"zespeleni już poprzednio w oddziały partyzanckie i grupy wypadowe, uzbrojeni w karabiny, pistolety, w kosy, widły, siekiery, rozpędzać urzędników, pomagających rabować zboże, zawracać na drogach furmanki wiozące ziarno, rozbrajać i niszczyć żandarmów i policję granatową, a konfiskowane zboże wracać prawym właścicielom lub okolicznej ludności, niszczyć wreszcie wagony i podpalać magazyny".

Powtarza również swe dawniejsze wezwania, by przez niszczenie dokumentów w starostwach, gminach, u sołtysów i agronomów uniemożliwić pracę komisjom rabunkowym.

Odezwę tę pod tym samym tytułem zamieszcza "Trybuna Wol." z dn. 1.VII. 43.r. z nieznacznymi zmianami w formie artykułu dodając, że na miejscu okupanckich urzędników gminnych i kontyngentowych należy tworzyć "polskie, niezależne od Niemców Komitety Narodowe, które będą prowadziły tę walkę o żywność".

Inne formy odporu na akcję okupanta.

O ile na terenie wiejskim uważa PPR za celowe zaatakowanie wroga w omawianych wyżej kierunkach, to przede wszystkim na terenie miast, głównie Warszawy wysuwa w dalszym ciągu hasło organizowania samoobrony uważając, że sprawa ta jest dziś bardzo nagląca w całym już kraju.

We wspomnianym już wyżej artykule p.t. "Wroga atakuje" /"Tryb. Wol." z dn. 1.VI.43 r./ wzywa więc:

"Po wsiach i miastach, po domach i blokach organizujemy samoobronę, tworzymy posterunki alarmowe i grupy wypadowe, które mogą stawić opór wrogowi, zaatakować go i zastraszyć", a w artykule p.t. "Twierdzą każdy próg" /"Głos Warszawy" z dn. 4.VI.43 r./ dotyczącym specjalnie Warszawy, takie daje wskazania:

"Nie tylko grupy i oddziały walczące, ale cała ludność stolicy musi być gotowa do obrony. W domach i blokach należy wykonać komitety samoobrony. Komitety winny przygotować materiały do zabarykadowania bram i przejść, zaopatrzyć ludność w najdostępniejsze środki obrony - kamienie, cegły, zorganizować przygotowanie wrzącej wody i t.p. Przypomnieć również należy o butelkach z benzyną, niezawodnym środkiem przeciw wszelkim pojazdom mechanicznym".

Zwracając się do robotników i kolejarzy, wzywa ich PPR do strajku i masowej dywersji, do niszczenia produkcji, transportu, maszyn, odbierania broni werkszucom, tworzenia komitetów strajkowych i obrony, zaś pracowników miejskich i telefonistów - do niszczenia kabli, transformatorów, pomp, gdyż jak mówi "bez wody, prądu stanie przemyśl wroga, bez łączności zamrze administracja".

W wypowiedziach wewnętrznych uważa się komuna na tyle silną, że twierdzi, iż jest w stanie proklamować strajk powszechny i jest do tego zadania przygotowaną.

Rozszerzenie się walk zbrojnych przeciw Niemcom - udział
-----
innych organizacji.

Propagując konieczność konsolidacji społeczeństwa na platformie walki czynnej z okupantem, PPR, w ocenie ogólnej sytuacji w kraju, poczytuje sobie za zasługę, że wskazywana przez nią od początku słowem i czynem - droga do wyzwolenia zaczyna wydawać plon.

Więc w szeregu artykułów swej prasy twierdzi, że

"Walka ta ogarnęła zbyt szerokie masy, by mógł ją zdławić okupant lub opanować "reakcyjni wodzireje", że "dziś obok Gwardji Ludowej ramię w ramię walczą Polscy Socjaliści /RPPS/, coraz liczniej do boju ruszają ludowcy, walczą grupy niezwiązane organizacyjnie /"Jędrusie"/ i ci, co niedawno jeszcze skłaniali się ku bierności i wyczekiwaniu, coraz częściej w walce widzą jedyną drogę, prowadzącą do przyspieszenia końca wojny, do wyzwolenia Polski".

Sprawę tę specjalnie omawia "Apel", podpisany w czerwcu 43 r. przez "gwardzistów m. Warszawy" /"Gwardz." z dn. 10.VI.43/, gdzie m.in. podkreślają, iż "coraz liczniejsze i potężniejsze są wystąpienia Sił Zbrojnych w kraju".

Nie mogąc już, jak dawniej, lekceważyć swych przeciwników politycznych, których tak ostro krytykowała i atakowała, GL stawia sprawę na ogólnej platformie, mówiąc:

"Wszyscy przeprowadzają takie same akcje wymierzone przeciw Niemcom. Wspólny przyswieca wszystkim cel - uwolnienie Ojczyzny. Choć cele są wspólne i nikt nie zdoła odróżnić walczących żołnierzy, do jakiej organizacji należą, jednakże oddziały prowadzą swe działania zupełnie niezależnie od siebie bez wzajemnego powiązania i współdziałania. Okupant jest jeszcze mocny, a wojskom polskim, porozbijanym na drobne, działające samodzielnie grupy, łatwiej dać może radę, niż zjednoczonym siłom całego narodu".

Jak widać z powyższego GL rezygnuje już z kierownictwa ogólnego ruchu zbrojnego, do czego miała poprzednio pretensje, a chodzi jej tylko o uznanie jej akcji i nawiązanie kontaktów, bo w tymże "Apelu" mówi:

"Wzajemna pomoc walczących, spieszenie z odsieczą, informowanie o ruchach wojsk nieprzyjaciela, przestrzeganie przed zasadzkami, wspólnie zorganizowane akcje - wszystko to znacznie usprawni walkę, pozwoli skuteczniej niszczyć i gromić okupanta. Jest to więc wzajemny obowiązek walczących... Nie chodzi tu o podporządkowanie jednych oddziałów drugim, nowych - walczącym już dawniej. Wzywamy do współpracy".

W ten sposób pragnie GL wykazać społeczeństwu swą dobrą wolę w kierunku zjednoczenia zbrojnych sił w walce z okupantem, a równocześnie z góry zrzucić z siebie odpowiedzialność, gdyż do tej współpracy nie doszło, bo zaznacza, że

"skryta propaganda niemiecka robi wysiłki, by do zjednoczenia nie dopuścić i że wtórują jej wrogie narodowi siły sanacyjnej reakcji, tej która szczuje przeciw walczącym i ...że wylbrzymia się jakieś nieistotne różnice".

Ostatecznie jednak wzywa:

"Partyzanci oddziałów RPPS, bojownicy Bataljonów Chłopskich, żołnierze Sił Zbrojnych w Kraju i Narodowych Sił Zbrojnych, oficerowie i żołnierze niezwiązani organizacyjnie - stawajmy do wspólnej walki. Wszyscy Polacy niech ruszą na wroga. Przyspieszmy to zwycięstwo".

Zagadnienie powstania narodowego.

Rozpatrując ogólną sytuację kraju w ostatnich miesiącach, PPR stwierdza w art. "Odpowiedź" /"Gł. Warsz." z dn. 11.VI.43 r./, jakkolwiek w prowadzonej przez nią akcji czynnej przeciw okupantowi udział bierze dopiero nieznaczna część narodowych sił i środków, to jednak walka ta jest walką powstańczą, że o niej zdecydowały i mogły decydować jedynie wewnętrzne warunki, a nie radiowe sygnały z Moskwy czy Londynu.

O tych warunkach z powołaniem się na przeszłość mówi w art. "Co to jest powstanie" /"Gł. Warsz." z dnia 29.VI.43/ i wskazuje, że obecnie w przeciwstawieniu do powstań 1794, 1831, 1863, 1846 - nie jesteśmy izolowani, ale mamy sojuszników nie tylko w głównych mocarstwach sprzymierzonych, lecz we wszystkich podbitych przez Niemców krajach Europy. Twierdzi, że mimo braku tysięcy czołgów, dział i samolotów, możemy w walce odegrać rolę, gdyż w wojnie współczesnej ważnym orężem są również łączność, transport, komunikacja, przemysł, których niszczenie może skutecznie zaważyć na losach wojny.

W dalszym omawianiu specyficznych warunków strategicznych Polski dochodzi PPR do wniosku, że największe rezultaty osiągnąć możemy jedynie przez ścisłe współdziałanie z armjami sojuszników, a ponieważ ZSSR pod względem strategicznym jest najbliższym sojusznikiem Polski, przeto wynika stąd zadanie współdziałania z armją czerwoną.

Żeby tę konieczność współdziałania jaknajmocniej uzasadnić, powołuje się PPR na opinie wybitnych znawców sztuki wojennej /nie wymienia ich jednak/, którzy rzekomo stwierdzili, że był moment, kiedy siły polskie były wystarczające dla zwycięskiego zakończenia obecnej wojny, a tym momentem był styczeń i luty 43 r., kiedy załamał się front południowy po ciśnieniach pod Stalingradem i na Kaukazie.

W ogólnej ocenie naszej postawy do sojuszników, a ma tu na myśli ZSSR, która według PPR winna być szczerą i wolną od obłudy, dopatruje się przeciwdziałania ze strony reakcji. Według jej stanowiska - posiada - nie należy Niemcom przeszkadzać w walce z Sowietami, co jest działaniem nie tylko przeciw tym ale też innym sojusznikom, a przede wszystkim przeciw interesom narodu.

Wskazania praktyczne w tej kwestji daje w art. p.t. "W przededniu rozstrzygających się boiów" /"Tryb. Wol." z dnia 1.VI.43/, gdzie podnosi się, że naczelnym zadaniem jest dziś spotęgowanie walki, wciąganie do niej coraz większych ilości narodowych sił, zarówno ludzkich jak i materialnych, co może być spełnione z jednej strony przez wyłonienie po wsiach i miastach Narod. Komitetów Walki, któreby mobilizowały społeczeństwo, a zarazem stanowiły ośrodki polskiej władzy cywilno-administracyjnej w okresie wojennym, z drugiej - przez mobilizację wszystkich rozporządzalnych środków, a w pierwszym rzędzie broni.

Wogóle za palące zadanie uważa PPR zarówno cywilne jak i wojskowe organizowanie narodu w obliczu... zbliżającego się rozstrzygającego boju.

Również w artykule pod identycznym tytułem zagadnienie to traktuje "Walka Młodych" /z dn. 10.VII.43 Nr.8/ akcentując, że wróg na naszym polskim froncie jest osłabiony, niepewny, dezorganizowany i że "naszym zadaniem jest na czas wstąpić w trzeci okres wojny i przygotować warunki dla powstania".

A więc ciągle to samo. Bez względu na czas i warunki usiłuje komuna pod maską patryjotyzmu doprowadzić do przedwczesnego wybuchu powstania

w Polsce, nie licząc się z tym, że nie da ono w momencie obecnym żadnych pozytywnych dla nas rezultatów. Ponieważ jednak wywołanie niepokoju na zapleczu armji niemieckiej może w znacznym stopniu ułatwić działania sowieckie przeto dla interesu Moskwy poświęca PPR z zimną krwią najistotniejsze interesy narodu i państwa polskiego.

Ostatnie ataki na rząd gen. Sikorskiego. Opinia o gen.

Sikorskim po tragicznym zgonie.

Jeżeli prowadzona od kilku miesięcy coraz większa krytyka i coraz silniejsze ataki na rząd gen. Sikorskiego, zwłaszcza po zerwaniu stosunków dyplomatycznych ZSSR z Polską, dotyczyły poszczególnych spraw /Katyń, armja polska w ZSSR i t.d./, to ostatnio PPR odsłania właściwe podłoże swego, a raczej ZSSR stanowiska do polityki zmarłego Naczelnego Wodza.

Charakterystyczne pod tym względem wynurzenia zawarte są w art. p.t. "Trzy światy" /"Gł. Warsz." z dn. 18.VI.43/, skąd zacytować należy następujące ustępy:

"Najśmielszą może chorobą rządu Sikorskiego jest chęć odegrania roli Metternicha, kierowania na światowej szachownicy takimi "pionkami", jak Anglja, Stany Zjednoczone, ZSSR. Idąc za sugestją pewnych kół europejskiej reakcji, Sikorski postanowił "wygrać" najpierw ze Zw. Radzieckim przeciwko Niemcom, a potem Anglję i Stany Zjednoczone przeciwko Zw. Radzieckiemu. W ten sposób najśmielsze marzenia pewnych naszych sfer zostałyby zaspokojone. Na gruzach Niemiec i Zw. Radzieckiego zostałaby Polska jako decydujące mocarstwo na kontynencie, mające gdzieś tam daleko możnych protektorów - Anglję i Amerykę".

Taką politykę Sikorskiego traktuje PPR jako "obłąd" i zaznacza, że najprostszą zasadą demokracji mówi, że nie naród dla rządu, ale rząd jako służba i przedstawiciel narodu jest wykonawcą jego woli.

Twierdzi więc PPR, że rząd Sikorskiego pogwałcił tę elementarną zasadę i że przez to bilans jego działalności i jego krajowych rzeczników obciążony jest ciężkimi grzechami.

Jakież to grzechy? Wymienia je Komuna:

"Próby skłócenia aliantów, doprowadzenie do zerwania stosunków dyplomatycznych ze Zw. Radzieckim, wspieranie hitlerowskiej propagandy, wymierzony przeciwko Polsce, sabotowanie walki w kraju z okupantem, wicherzenie wewnętrzne i nawiązywanie do wojny domowej, spekulacje na przedłużenie wojny".

mówiąc, że to tylko niektóre występki przeciw najżywotniejszym interesom narodu i że dlatego naród polski nie może uznać tego rządu za swego przedstawiciela.

Lecz jakże odmienna opinia i ocena zawarta jest w innym artykule tegoż "Głosu Warszawy" z dn. 9.VII.43 p.t. "Po śmierci gen. Sikorskiego".

Po tragicznym zgonie dn. 5.VII.43 r. pisze PPR:

"Polska straciła jednego z najwybitniejszych dowódców i zwódców współczesnej wojny, utraciła polityka, którego indywidualność potrafiła wyrzucić piętno na politykę Polski po katastrofie wrześniowej... utraciła nie tylko wybitnego wodza, który mógł położyć duże zasługi w wyzwoleniu kraju spod okupacji, ale też polityka, którego autorytet był przeszkodą dla poczynań cenerowsko-sanacyjnych polityków".

Wogóle obszerna, możliwie obiektywna charakterystyka poglądów politycznych gen. Sikorskiego i realizacji ich na stanowisku premiera Rządu R.P. diametralnie odbiega od tonu, jakim niedawno przemawiała jeszcze PPR, traktując go przecież wprost, jako wroga narodu.

Wytoczne P.P.R. w zakresie polityki zagranicznej.

Rozpatrując sytuację na ziemiach zachodnich Polski /Pomorze, Poznańskie i Śląsk/ i stałe zagrożenie ich przez Niemcy, PPR w "Walce Młodych" z dn. 10.VII.43 r. podkreśla, że naród polski musi swą politykę tak prowadzić, aby móc stawić tamę germańskiemu parciu na wschód i daje takie wytoczne:

"Tamę tę stawić można przez porozumienie i wzajemną pomoc polityczną i wojskową wszystkich wolnych narodów środkowej i wschodniej Europy: Ukraińców, Rosjan, Polaków, Czechów i Słowian południowych. Stąd... narodziła się i krzepnie wojenna wspólnota ludów słowiańskich, stąd ze wspólnych celów w wojnie i po wojnie powstał i trwać musi sojusz narodu polskiego i narodów sowieckich, który... przywróci nam wolną Ojczyznę."

Stosunek do innych organizacyj politycznych.

Zależnie od nastawienia politycznego, od stosunku do ideowego programu i poczynań PPR, od poglądów na walkę z okupantem oraz na stosunek do ZSSR, ocenia obóz komunistyczny inne organizacje, szeregując je na odpowiednim poziomie.

Na pierwszym miejscu stawia oczywiście organizacje robotnicze i w art. p.t. "Jedność narodu - jedność mas pracujących" /"Gł. Warsz." z dn. 18.VI. 43/ zajmuje się Polskimi Socjalistami.

Po wstępie na temat wspólnych celów t.j. wyzwolenie Ojczyzny i stworzenie Polski demokratycznej, ludowej, pisze:

"Tym dziwniejsze, że dwie partje skupiające podstawową część robotniczej Warszawy, nie dokonały jeszcze zjednoczenia swych sił do wspólnej walki. PPR i RPPS - obie te partje głoszą programy, w których nie ma żadnych istotnych różnic. Można powiedzieć więcej: uchwalony w lutym program PPR i w maju program RPPS różni się tylko stylem, niczym więcej. Zarówno najbliższe zadanie - walki z okupantem, jak i dalsze - budowa demokratycznej, ludowej Polski, są te same, nawet i w szczegółach".

W ten sposób PPR stwierdza blizkie pokrewieństwo swego programu, z programem Polskich Socjalistów, którym jednak zarzuca, że nie dążą do zjednoczenia się z PPR, wynajdując sztuczne przeszkody oraz, że mylnie interpretują jej linię polityczną.

Zbija więc 1/ zarzut o "organicznym połączeniu Polski z ZSSR", zaznaczając, że jest to wymysł, całkowicie niezgodny z programem i działalnością PPR, która tak samo, jak RPPS dąży do przyjaznych stosunków i współpracy z ZSSR, 2/ twierdzenie, jakoby PPR od początku 1942 r. wysunęła "hasło natychmiastowego powstania zbrojnego", które wówczas było "nierealne i szkodliwe", a wyjaśnia, że chodzi tu o "hasło czynnej walki" jako podstawową formę samoobrony, która w miarę rozwoju sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej ma się rozwinąć w ogólnonarodowe powstanie.

Oba te główne zastrzeżenia uważa więc PPR za nieistotne wykręty, oparte w najlepszym razie na nieporozumieniu i w dalszym ciągu mówi:

"Wydaje się, że żadna, dająca się uchwycić racja, nie stoi na przeszkodzie ku zjednoczeniu całej pracującej stolicy, jako etapu dokonywanego się zjednoczenia całego narodu. Cała pracująca Warszawa oczekuje, iż przywódcy RPPS zrewidują swe stanowisko i uznają szkodliwość wznoszenia sztucznych przeszkód w obecnych decydujących chwilach... Istniejące na wielu terenach współdziałanie między Gwardją Ludową, siłami Polski Socjalistów i Ludowców, winno znaleźć potwierdzenie, winno być wzmocnione i rozszerzone przez kierownicze sfery tych organizacji".

Czyni następnie PPR umiagi do Stronnictwa Ludowego, starając się odnaleść i ustalić w jego programie politycznym wspólne punkty, umożliwiające współdziałanie tak przeciw prawicy, jak i sanacji, a wreszcie zaakcentować nastroje w dołach, nie zawsze pokrywające się z nastawieniami kierownictwa.

W informacjach "Z Kraju" /"Głos Warsz." z dn. 25.VI.43/ podkreśla PPR, że przezwytyczanie bierności wobec okupanta oraz jednoczenie sił w walce z wrogiem ogaraia coraz szersze warszwy narodu. Twierdzi więc, że "najsilniejszy pęd do zerwania z postawą wyczekiwania przejawiają chłopci..." i że "na tym tle powstają silne tarćia w Stronnictwie Ludowym. Część przywódców chce utrzymać chłopów w posłuszeństwie wobec reakcyjnych sfer Delegatury Rządu, natomiast masy chłopskie coraz wyraźniej rozumieją sprzeczność polityki reakcji z rzeczywistością w kraju. W rezultacie częste są wypadki odwołania się Stron. Ludowego, bądź też rozpoczęcia walki na własną rękę wspólnie z oddziałami Gwardji".

Na potwierdzenie tych faktów podaje PPR, że Bataliony Chłopskie w pow. częstochowskim oświadczyły, że solidaryzują się z GIL i przytępują do walki.

Sytuację tę szerzej ujmuje art. p.t. "Żywią i broją" /"Głos Warszawy" z dn. 6.VII.43/ podkreślając dobitnie rolę chłopów w zaci kraju, jego twardy stosunek do okupanta i dążności do zajęcia jędnymdziej pozycji w ukształtowaniu oblicza przyszej Polski. Przesłuchując więc, że "ze wszystkich stron gą próby usidlenia programu chłopskiego i wprowadzenia go z drogi jaka kroczy, poprzez lenia, zgodzielnosci i uzależnienia od obcych interesów wsi czynników". I znów zaznacza tu, że "różne sfery sanacyjne piagną podporządkować sobie Bataliony Chłopskie, poddać je swoim dyrektywom i celom, że chodzi im o powstrzymanie walki, jaką oddziały chłopskie coraz szerzej podejmują".

Aby bardziej podjudzić, wzrodo nienawiści waludzie, liderza PPR dalej w słabą stronę - sprawę reformy rolnej, ne dowód czego przytęcza inne poglądy "Walki" i tak je złośliwie interpretuje:

"Znaczy to krótko. Chłopu w Polsce ziemi nie damy, mogliby dostać nad Wołgą, albo nad Renem, najlepiej byłoby na Bsięzycu, gdyż jedynie tam są jeszcze wolne grunta. Natomiast radzimy wykaszczyć małorolnych, łączyć ich gospodarstwa, a ich samych chyba zamylać w obozach".

Wykorzystuje wreszcie PPR, w art. p.t. "O Polsko demokratyczna" /"Tryb. Pol." z dn. 1.VII.43/ wyrażone w Głosie Stron. Ludowego "Przez walkę do zwycięstwa" /Nr. 12 z dn. 30.V.43/ poglądy na przeszłe i przyszłe rządy w Polsce i uznając je za skusne, dodaje od siebie, że wstępnym warunkiem ich realizacji jest zjednoczenie i współdziałanie najszerszych mas narodu, a środkiem tego współdziałania sojusz robotniczo-chłopski.

Licząc na porozumienie się z Polskimi Socjalistami oraz skaptowanie sobie Ludowców dla stworzenia bloku przeciw innym ugrupowaniom politycznym, ujmowanym razem, jako siły sanacyjno-żonowo-endeckie, wogóle "reakcja". PPR atakuje je przy każdej sposobności i odmawia prawa do jakiegokolwiek udziału w decydowaniu o losach kraju.

Jeżeli chodzi wogóle o przeciwników politycznych w kraju i zagranicą, PPR traktuje tę sprawę również w art. p.t. "Trzy światy" /"Głos Warsz." z dn. 18.VI.43/, gdzie twierdzi, iż

"kraj i londyńska klika emigracyjna... to dwa światy między którymi od dawna nie ma już żadnego powiązania, że języki jakimi posługują się są tak różne, jak różnym jest terkot karabinu maszynowego od dźwięcznych wykrętów dyplomaty", ale, że "jest jeszcze trzeci świat... ludzie, którzy kombinacje londyńskich polityków usiłują przeszcześcić na grunt krajowy, którzy... walczącemu narodowi chcą wytrącić oręć z ręki i skierować na drogę walk wewnętrznych, którzy... chcą zepocięć... konsolidacji sił bojowych, że to są... sfery kierownicze obozów i partyj politycznych, pragnących stanowić pomost między emigracją i krajem".

Za jeden z tych "światów" uważa się PPR wraz ze swymi adherentami, toteż ataki jej zwracają się bezwzględnie przeciw każdemu, kto już nie potępia, ale krytycznie ustosunkowuje się do jej różnych poczyniń, przede wszystkim bezwzględnej, całkowitej, a nie jeszcze ograniczonej walki czynnej z okupantem.

Jak daleko posuwa się PPR w tej perfidnej propagandzie walki o niepodległość i jak się broni przed zarzutami agentury moskiewskiej, świadczy "Odpowiedź" /"G.W." z dn. 11.VI.r.b./, jaką daje "Biul. Informac." z dn. 3.VI.43, gdzie wprost porównywa prowadzoną przez się "walkę powstanczą" z powstaniem Kościuszkowskim, Listopadowym, Styczniowym i t.p. i mówi, że "nie było jeszcze w Polsce tak, aby ta część narodu, która głosiła hasło walki o wyzwolenie Ojczyzny, nie była złączana i obrzucana błotem".

Kontrakcja czynna przeciw G.L.

Według wiadomości PPR - rozwijające się w terenie współdziałanie G.L. z Batalionami Chłopskimi i innymi organizacjami /"Głos Warsz." z dn. 25.VI.43 r./ spowodować miało stworzenie przez "reakcję" polską w awach miejscowościach powiatu kieleckiego i lubelskiego bojówek umundurowanych w polskie mundury do walki z bandytami i komunistami, dodając, że są ślady wskazujące iż akcja ta popierana jest przez Niemców. W innym znów miejscu /"Głos Warsz." z dn. 6.VII.43 r./ powołuje się znów PPR na informacje organu partyzanckiej grupy operacyjnej im. Bartosza Głowackiego, że "przywódcy endecy... zorganizowali oddziały partyzanckie do walki z partyzantami i sympatykami Gw. Lud.

W art. p. t. "Zbrodniarzy pod sąd" /Gwardzista z dn. 25.VI.br./ mówi się więc, że:

"...reakcja wbija nóż w plecy walczącemu narodowi a przez propagandę swoją i zbrodnie czynnie współpracuje z niemieckim zaborcą", który to osąd dotyczy wypadku "zamordowania 2 gwardzistów w kieleckim a 5 osób w tym 2 kobiety, niedaleko Warszawy".

Szczegóły ostatniej sprawy podaje PPR w art. p. t. "Zbrodniczy posiew" /"Tryb. Wol." z dn. 1.VII.br./ mianowicie, że

"... w pierwszych dniach czerwca rb. w Mogielnicy dokonana została kaina zbrodnia, bowiem uzbrojone bojówki napadły na mieszkania członków i sympatyków PPR, mordując 5 osób, w tym dwie kobiety, zaś kilka osób zdołało uniknąć śmierci tylko dzięki nieobecności w domu".

Ten rozkaz - twierdzi PPR, wydany został

"przez czynniki wojskowe z obozu sikorszczyzny podległym im oddziałom" i że ta "linia działania kilku sanacyjno-ozonowo-endeckiej - to bratobójcza wojna domowa".

Wytacza więc tu PPR szeroko oskarżenia przeciw "reakcji",

"w imię tej wojny wydano rozkaz dokonania zbrodni mogielnickiej, w imię jej reakcja zwróciła się do Delegatury Rządu Sikorskiego z żądaniem zorganizowania specjalnych oddziałów bojowych do mordowania członków i sympatyków partji. OBR, jedna z partji faszystowskich, wysłał swą grupę bojową w radomskim nie do walki z okupantem lecz oddziałami Gw. Lud., sporządza się listy działaczy

PPR i oddaje się je w ręce Gestapo... reakcyjno-faszystowska prasa, do chóru której przyłączyły się i oficjalne wydawnictwa Delegatury prowadzi kampanię podżegania do walki bratobójczej".

Związku z tem PPR oświadcza, że

"za cenę walki o wolność Polski wojny domowej nie chcemy i do niej nie dopuścimy...!" lecz grozi, że "morderców postawimy pod pręgierz całego narodu" i zaznacza - "nad zbrodniarzami dokonujemy publicznych rozpraw na wiecach po wsiach i miastach. Tu zapadają wyroki śmierci moralnej i fizycznej na zdrajców, Judaszy i sprzedawców Hitlerowi agentów spotka szubienica. Nie po wojnie, a dziś!".

Unia polsko-czeska.

Oceniając początkowo z uznaniem posunięcie Rządu RP w kierunku zawarcia Unji polsko-czeskiej, ewentualnie też innych państw, celem stworzenia bloku antygermańskiego i zmieniawszy następnie z uwagi na konflikt polsko-sowiecki swe poglądy na tę kwestję, PPR z zadowoleniem notuje ostatnio /"Tryb. Wol." z dn. 1.VI.43/ deklarację Czeskiej Rady Państwowej po powrocie Benesza z Waszyngtonu i jego wygłoszone

tam przemówienie w dn. 19.V.43 r. na temat federacji polsko-czeskiej. Z przemówienia tego wynika, że rozmowy obu państw zostały zawieszono do czasu wyjaśnienia stosunków polskich z rządem sowieckim, ponieważ Czesi warunkują federację również przyjazną współpracą ze Związkiem Sowieckim. Przytacza więc PPR ważniejsze punkty ze wspomnianej deklaracji, jak n.p. że Rząd polski uległ propagandzie niemieckiej, sprawa Katynia/ i doprowadził do zerwania stosunków polsko-sowieckich, że przez swe stanowisko został odosobniony, gdyż wszystkie państwa sprzymierzone dały odprawę podstępnyom zakusom Niemiec, wreszcie, że deklaracja Rządu Polskiego o integralności granic z dn. 1. września 1939 r. sankcjonuje oderwanie od Czechosłowacji terenów nad Olzą, gdy los tych ziem winien być zdecydowany na zasadzie wzajemnego porozumienia obu państw, zgodnie z wolą ludności.

Ostatnią sprawę, t.j. granicy polsko-czeskiej PPR tambardziej podkreśla, że znajduje tu uznanie dla zasad, na jakich oparł się ZSSR w sprawie granic polsko-sowieckich.

Gwardja Ludowa - Armia Ludowa

Wiadomo już, że kierownictwo PPR dla realizacji jednego ze swych zadań, mianowicie walki z okupantem, stworzyło w kwietniu 1942 r. specjalną organizację wojskową p.n. Gwardji Ludowej. Niedługo potem bo w dn. 10 maja wysłane już zostały rozkazem dowództwa Gł. w pole pierwsze oddziały, a raczej grupy dywersyjne, które przykładem swym pociągnąć miały nie tylko - wdalsze własnych zwolenników, ale też i innych a to rzekomo w imię konieczności walki zbrojnej o niepodległość a temsamem dla przeciwstawienia się stanowisku polskich czynników oficjalnych, które moment walki czynnej odkładały na później.

Takakcja G.L. w istocie swej nakazana przez Moskwę, przez nią różnymi sposobami popierana, dzięki intensywnej propagandzie zaczęła się zwłaszcza w roku bieżącym silnie rozwijać, do czego w niemałej mierze przyczyniły się niebawem represje okupanta przedewszystkiem na terenie wiejskim.

Jako wielkie zadanie, jakie stawia G.L. gwardzistom, to przygotowanie się do przejścia od organizacji wojskowej do organizacji Armji Ludowej, a to przez uzupełnianie i pogłębianie doświadczenia bojowego, wychowywanie i przystosowywanie nowych dowódców sekcji, drużyn, plutonów, zwiększenie dyscypliny wojskowej i t.d.

Rozkaz D-wa Głównego G.L. z dn. i.VII.43 r. "Gwardzista" z dn.1. VII.br./ zapowiadający zmianę nazwy G.L. na "Armię Ludową" mówi, że: "Każdy gwardzista walczących oddziałów - winien stać się oficerem i podoficerem przyszłej Armji Ludowej, każdy podoficer i oficer, to przyszły dowódca Armji."

Jako pierwszy niejako krok w kierunku przekształcenia G.L. w Armię Ludową, tenże rozkaz wprowadza z tym dniem:

- 1/ znak Orła Białego - symbol niezależnego bytu narodu polskiego
- 2/ stopnie oficerskie i podoficerskie, tradycyjnie polskie, za wyjątkiem st. żołnierza, st. sierżanta, podchorążego i chorążego,
- 3/ dystynkcje: podoficerskie - białe naszywki: kapral - dwie, plutonowy - trzy, sierżant - pięć; oficerskie - białe gwiazdki: podporucznik - 1, porucznik - 2, kapitan - 3; oficerowie wyżsi: major - dwa paski i 1 gwiazdka, podpułkownik - 2 paski i dwie gwiazdki, pułkownik - 3 paski i 3 gwiazdki,
- 4/ czapki według wzoru... noszonego już przez szereg oddziałów G.L. /polska furazerka z czerwonym obszyciem, z lewej strony

trójką czerwoną z żółtymi literami G.L./".

Tuż po omawianym rozkazie pomieszcza kierownictwo G.L. jako komentarz do niego artykuł p.t. "Od Gwardji do Armji Ludowej", w którym rozwija i omawia jego ważniejsze momenty, oraz twierdzi, że Polskę demokratyczną, Polskę władaną przez lud wywalczyć może tylko Armia Ludowa, a "próby reakcji rzucenia do walki bratobójczej - udaremnimy, zdrajców zdemaskujemy i ukarani, do anarchji nie dopuścimy."

Z różnych korespondencyj z kraju, pomieszczanych na łanach prasy partajnej, na uwagę zasługują wiadomości z Iłżeckiego /"Głos Warsz." z dn. 18.VI br./ iż "na murach miasteczek i wsi oraz na słupach pojawiły się ogłoszenia werbunkowe, wzywające do oddziałów partyzanckich", rzekomo w wyniku czego nie tylko młodzi lecz i starzy chłopci zgłaszają się w wskazanych punktach.

Akcja oddziałów partyzanckich G.L. w terenie.

Na podstawie komunikatów Sztabu Gł. G.L. "Trybuna Wolności" z dn. 1.VII.br. podaje, że ostatnio w akcji przeciw transportowi kolejowemu wykolejono 5 pociągów, 1 węglarkę, 3 pojedyncze parowozy, rozbito bądź uszkodzono 9 parowozów i około 60 wagonów, w 3 zaś miejscach wysadzono w powietrze tory kolejowe, ostrzelano dwa pociągi z Niemcami oraz 1 pociąg złożony z cystern z benzyną, zniszczono stacje kolej. Krasnobród i Leńcze k/Kalwerji oraz zabudowania kolej. między stacjami Rzeczyca i Szastarka.

W rozbijaniu administracji zniszczono 11 urzędów gminnych i starostwo w Białej Podlaskiej, zdemolowano szereg młeczarni kontyngentowych i punktów kolecykowania /najbardziej w pow. miechowski/. Ponadto w Radomiu grupa bojowa rzuciła granaty do lokalu, w którym odbywała się sprawa urzędników niemieckich pod przewodnictwem starosty i zabitych zostało 7 Niemców, zaś 17 odniosło rany, dalej w Fabianicach podłożono ładunki zapalające pod fabrykę "Krusche u. Ende".

Z poszczególnych zaś wiadomości, zawartych w prasie PPR wynika, że w Żyrardowie grupa bojowa skonfiskowała kilkadziesiąt tysięcy zł. w Zakładach żyrdardowskich /"Głos Warsz." z dn. 25.VII.43/; w Żarnowicach /miechowski/ oddział G.L. stoczył bój z Niemcami i granatową policją, w wyniku czego kilku zostało zabitych, oddział stracił również 3 ludzi /"Głos Warsz." z dn. 29.VI.43/; pod Suchedniowem podłożono mine pod pociąg na skutek czego lokomotywa i kilka wagonów zostało rozbitych a poważna ilość zabitych i rannych Niemców /"Głos Warsz." z dn. 9.VII.br.

Powołując się na dalszy komunikat Sztabu Gł. G.L. "Głos Warsz." z dn. 16.VII.43 r. podnosi, że omawiana wyżej akcja trwa w dalszym ciągu i że w szeregu okręgów znów miały miejsce większe walki.

W Radomskiem oddział in. Kononowicza Kokonał wypędu na ekspedycję Gestapo. Ten sam oddział w rejonie obozu Kraszyna stoczył walkę z eskortą i uwolnił 18 jeńców, przytem zdobył 17 karabinów i 1 automat. Znow oddział imienia Czachowskiego wykoleił pociąg wojskowy na linii Radom-Dęblin, w wyniku czego 10 wagonów zostało rozbitych, a wielu Niemców zostało zabitych i rannych.

W Częstochowie grupa bojowa zastrzeliła szefa Gestapo, 3 oficerów i podoficera i zdobyła broń. Ponadto w jednej z fabryk grupa gwardzistów unieruchomiła na 8 dni walcownię, zatrudniającą 200 robotników.

Akcja grup GL w Warszawie.

Organ KWPPR "Głos Warszawy" podaje też szereg wyczynów G.L. na terenie stolicy, mianowicie:

Na dworcu wileńskim grupa bojowa wykoleiła parowóz oraz rozbiła dwa wagony z żywnością dla wojska. Inna grupa bojowa na Saskiej Kępie zniszczyła kabel wojskowy, powodując siedmiodniową przerwę w łączności. /"Głos Warsz." z d. 22.VI.43./ W obrębie stacji Warszawa Zach. zniszczono urządzenie kolejowe, zwrotnicę i t.d. W Babicach dokonano napadu na młeczarnię. Zarekwirowano 3 tys. zł. gotówką. Za mord na Pawiaku, grupa wypadowa GL. 11.VII.br. rzuciła wiązkę granatów do "Cafe Club".

Warszawa.

W dn. 30. VII. br. grupa G.L. dokonała napadu na pociąg wojskowy oraz na szkołę na Anapolu, w której odbywa się szkolenie rekrutów niemieckich. W czasie walki, jaka się wywiązała Niemcy otoczyli jedną grupę napastników w baraku nr. 1. Barak został zdobyty i spalony. W akcji odwetowej żandarmeria aresztowała wielu okolicznych mieszkańców, których wwieziono w niewiadomym kierunku.

W dn. 31. VII. br. grupa G.L. dokonała napadu na Zakłady Rafinerii "Karpaty". Napastnicy w mundurach niemieckich rozbroili wartę i podpaliли zapasy benzyny, ropy i oliwy, poczem przez nikogo nie zatrzymani zbiegli. Zniszczeniu uległo około 1,5 miliona litrów materiałów pędnych.

Kieleckie

Informacje dotyczące podziemnej części kieleckiego ruchu utworzeniu się w maju r. 1943 w lasach Chrobrowskich (pów. Busk) nowego ośrodka bojowego z inicjatywy dywersantów bolszewickich i przy wsparciu oddziału rozbitej w Żarnowcu koło Wolbrowia grupy komunistycznej żydowskiej. Do nowych tych oddziałów napłynął miejscowy element komunistyczny i żydowski, z czego wiele wskazuje, werbowany pod przykrym nazwiskiem.

W okresie od 12 - 30 maja 43 r. najbardziej ruchliwe grupy dywersyjne były w trójkącie Skomniki-Skała-Proszowice. Działają tam 3 bandy, które będąc wprawdzie od siebie niezależne, kontaktowały się i wzajemnie sobie pomagały.

Bandy dywersyjne dzielą się właściwie na 2 części: oddziały przygotowawcze i bandy walki. Nowo wstępujący członkowie podpisują deklaracje i przyjmowani są wprawdzie do oddziałów przygotowawczych dopiero po pierwszym przeszkoleniu, najczęściej dopiero po krwawej robotce, kiedy dezercja staje się już niemożliwą, przechodzą do właściwych grup dywersyjnych.

Napady odbywają się według z góry ułożonych planów. W szeregu akcji bojowych, przeprowadzonych w miejscowościach Falantówce, Skala, Imbramowice, Żarnowice, Koźło, Działoszyce, Fancynów, Paćkowiec, Kłonów, Kalina Wielka, - najwęższe walki trwały w Żarnowcu i okolicy. Represje za rzekome pomaganie dywersantom dotknęły około 40 osób.

Inne napady w wymienionych miejscowościach skierowane były na urzędy gminne i posterunki policyjne, albo miały na celu czysty rabunek. Akcje te wywołują w konsekwencji bardzo silne represje ze strony okupanta, n.p. koło Proszowic rozstrzelano około 100 osób w tym dzieci a nawet poleńnice z niemowlętami.

Propaganda komunistyczna wzrasta tu coraz bardziej. Ostatnio prowadzona jest w ten sposób, że n.p. gminy Czarnocin, Chrobry, Pińczów, Złota i t.d. przejeżdża 2-3 ludzi składających się z żydów i spadochroniarzy sowieckich, którzy w agitacji występują jak ostrzeż przeciw rządowi R.P. a natomiast pochwalają Sowietów.

W pow. Miechowskiem prowadzona rozległa akcja propagandowa patrzyła na podatny grunt, skutkiem czego wierzy się, że n.p. katyn wyrzuczerowali Niemcy, że z powodu rozwiązania Kominternu Sowiety zajmują taką pozycję jak dawniej u nas, że armia czerwona w swym pochodzie dojdzie do Berlina i pomoże nam wywalczyć i odbudować Polskę.

Pomorze.

Wzmoczenie ruchu komunistycznego daje się zauważyć na Pomorzu szczególnie w Gdyni i Gdańsku, który stał się centralą na całe Pomorze i dokąd kierowane są drogą radiową i morską instrukcje z terenu Szwecji. Obok robotników niemieckich, szczególnie portowych dużą działalność wykazują jeńcy /Francuzi, Belgowie/ którzy pozostają na wolnej stopie, pracując w zakładach niemieckich. Wzrosło tam nastę-

nie akcji sabotażowej, wyrażającej się w dużej ilości katastrof kolejowych n.p. ostatnio na linii Chojnice-Tczew-Elbing. Władze niemieckie są bezsilne. Ukrywające się po lasach bandy grabią wsie niemieckie, rozbijają posterunki żandarmerji i t.p. Przewagę w tych grupach mają desantowcy sowieccy.

Polesie.

O ile chodzi o akcję partyzancką za Bugiem, wyszczególnić przede wszystkim trzeba Polesie, gdzie sytuacja coraz bardziej się pogarsza. Za wyjątkiem miast i okolic partyzanci panują tu w zupełności. W wielu miejscowościach zarządzili formalny pobór do wojska z udziałem komisji lekarskiej. W większych gospodarstwach rekwirują inwentarz, nie pozwalając jednocześnie oddawać żadnych kontyngentów. Akcja dywersyjna trwa z wielkim nasileniem, czego przykładem choćby przeciętnie dziennie 8 wypadków kolejowych /np. podkładanie min pod tory/. Partyzanci posługują się w swej działalności miejscową ludnością wypędzając ją do przymusowych robót, np. do rozbierania torów, ścinania skupów telegraficznych i t.p. Jeśli ludność sprzeciwia się tej akcji np. przy poborze, lub rekwizycji środków żywności, zostaje wymordowana. Miejscowość czy pobliskie posterunki policyjne nie reagują na napady, są tylko czynione specjalne wypadki, na skutek których obie strony ponoszą straty w ludziach. Wszelkie niemieckie zarządy majątków przeniosły się do najbliższych miast pod opiekę załóg wojskowych, a bydło również spędzane jest z większych gospodarstw na noc do miasta. Jakkolwiek akcja partyzancka rozszerza się, nie jest prowadzona planowo i nie zagraża w większym stopniu niemieckim siłom. Partyzanci dysponują tu dużymi siłami ale większą akcję zapowiadają dopiero na bliską przyszłość.

